

4.5.3 Kanonická korelační analýza

Kanonická korelační analýza je vícerozměrná metoda, která se používá ke zkoumání závislosti mezi dvěma skupinami proměnných. První ze dvou skupin se považuje za *soubor závisle proměnných* y a druhá za *soubor nezávisle proměnných* x . Toto rozdělení je ale čistě účelové z důvodu výkladu a nemá žádný vliv na řešení problému. Jde v podstatě o rozšíření metody vícenásobné lineární regrese a korelační analýzy. Zatímco ve vícenásobné lineární regresi hledáme nejlepší kombinaci m nezávisle proměnných $x_1, x_2, \dots, x_m$ k výpočtu *jediné* závisle proměnné y hledáme v kanonické korelační analýze lineární vztah $U_1 = a_1 y_1 + a_2 y_2 + \dots + a_p y_p$ mezi skupinou p , čili *více než jediné*, závisle proměnných $y_1, y_2, \dots, y_p$, a dále lineární vztah $V_1 = b_1 x_1 + b_2 x_2 + \dots + b_p x_p$ mezi skupinou m nezávisle proměnných $x_1, x_2, \dots, x_p$. Podstata metody spočívá v tom, že se v každé skupině proměnných vyhledávají koeficienty a a b tak, aby pro všech n objektů vyčíslené kanonické proměnné U_i a V_i , $i = 1, \dots, n$, vykazovaly maximální párový korelační koeficient. Po jejich nalezení se pak hledají další lineární kombinace čili kanonické proměnné U_2 a V_2 , které mají druhý největší korelační koeficient za podmínky, že U_2 a V_2 jsou nekorelované s prvními kanonickými proměnnými U_1 a V_1 .

V kanonické korelační analýze jsou koeficienty a a b hledány tak, aby maximalizovaly korelaci mezi proměnnými U_1 a V_1 . Po nalezení nejlepších odhadů a a b se U_1 nazývá *první kanonická proměnná* závisle proměnných y a V_1 *první kanonická proměnná* nezávisle proměnných x . Obě kanonické proměnné mají průměr roven nule. Korelace mezi U_1 a V_1 se nazývá *první kanonická korelace* a čtverec této korelace je nazýván *vlastní číslo*.

První kanonická korelace je tudíž největší možná korelace mezi lineárními kombinacemi závisle proměnných y a lineárními kombinacemi nezávisle proměnných x . První kanonická korelace představuje analogii vícenásobnému korelačnímu koeficientu ve vícenásobné lineární regresi mezi *jedinou* závisle proměnnou y a souborem nezávisle proměnných x . Rozdíl proti vícenásobné lineární regresi je pouze v tom, že u kanonické korelace je *několik* závisle proměnných y a dále je nutno navíc hledat lineární kombinaci mezi nimi.